

Cel pus deoparte dintre frații săi (2)

Trimiterea

Geneza 37.12-22

În inima lui Israel, Tatăl, apare dorința să dea o dovadă de dragoste fiilor lui, care pășteau turma la Sihem (versetul 12) – aceleiași fii, care au vorbit așa de rău despre el, care i-au produs deja tot felul de neazuri și suferințe (compară cu capitolul 34; 35.22). Dragostea lui pentru acești nedemni era așa de mare, că el nu a prevăzut pe nimeni altcineva decât pe „fiul bătrâneții sale” să împlinească această misiune grea, - pe acela, pe care el „îl iubea mai mult decât pe toți ceilalți fii”.

„Și Israel a zis lui Iosif: ‚Nu pasc frații tăi turma la Sihem?’ Vino, și te voi trimite la ei” (versetul 13). Recunoaștem ușor, că aici avem un tablou impresionant despre dragostea lui Dumnezeu față de noi, care s-a arătat în aceea, că El „a trimis pe singurul Său Fiu în lume” (1 Ioan 4.9). Ce dragoste era aceasta! Și El a arătat-o în mod deosebit poporului Său pământesc, cu toate că El cunoștea felul lui de gândire și starea lui. După ce El a epuizat toate eforturile cu via Sa, atunci a zis, El, Stăpânul viei: „Ce să fac? Îl voi trimite pe fiul meu cel preaiubit” (Luca 20.13). Scăldătoarea Siloam, aproape de Ierusalim, în care orbul din naștere și-a spălat ochii și și-a căpătat vederea, era o predică permanentă despre aceasta (Ioan 9.7); dar mulțimea poporului stăruia în orbirea ei mare, cu toată prezența Fiului lui Dumnezeu, care mereu a venit la ea ca Acela, „pe care Tatăl L-a trimis” (găsim aceasta în evanghelia după Ioan mai mult de patruzeci de ori).

Și Iosif, ca și tatăl, cunoștea bine felul de gândire al fraților lui și pericolele de pe drum (compară cu Geneza 37.15,20,33) și totuși i-a zis: „Iată-mă!” (versetul 13). Asemenea lui și Isaia a fost pregătit mai târziu să se lase trimis – Moise nu -, și Isaac a mers tăcut și ascultător cu tatăl său pe înălțimile muntelui Moria; și din gura lui Avraam auzim la fiecare ocazie aceleași cuvinte frumoase: „Iată-mă” (Isaia 6.8; Exod 4.13; Geneza 22.1,6-8). Însă toți aceștia sunt puși în umbră prin Acela care S-a pus pe deplin la dispoziția Tatălui pentru a face marea lucrare, pe care El voia s-o înlătuiască pentru împlinirea planurilor Sale: „Iată, vin; ... Este desfătarea mea, Dumnezeu Mea, să fac plăcerea Ta” – cu toate că El știa „toate cele care urmau să vină asupra Lui” (Psalm 40.7,8; Ioan 18.4).

Acum ni se dau detalii referitoare la scopul trimiterii lui Iosif: „Și i-a zis: ‚Du-te, vezi dacă frații tăi sunt bine și dacă turma este bine și adu-mi vești” (versetul 14). Ce emoționant! – Dumnezeu i-a trimis și lui Saul, omul în carne, unii bărbați cu întrebarea, dacă îi merge bine – însă fără succes -, și David a exprimat, plin de speranță, cu privire la fiul lui răzvrătit, vinovat de moarte: „Tânărul Absalom este bine, sănătos?” (1 Samuel 10.3,4; 2 Samuel 18.32). – Cu o misiune asemănătoare cu cea a lui Iosif a fost trimis și tânărul David la frații lui; și el a avut parte de dispreț și batjocură, așa cum Iosif a avut parte de vrăjmășia cea mai amară și de groapă (1 Samuel 17.17 și versetele următoare, 28). Drumul era nu numai plin de pericole, ci era și lung; de la Hebron până la Sihem (versetul 14) trebuie să fi fost trei până la patru zile de

călătorie. Dar când Iosif a ajuns, n-a găsit acolo pe frații lui, unde se aștepta să-i poată întâlni; ei erau plecați *mai* departe, o zi de călătorie, mai departe de tatăl lor (versetele 15-17). (Dotan era situat oarecum spre Izreel, probabil aproximativ 20 km spre nord de Sihem, acesta fiind situat după cum este cunoscut în inima Samariei de mai târziu). Iosif „rătăcea pe câmp” – un străin singuratic ca și modelul lui mai mare, Domnul, - și din gura lui auzim cuvântul emoționant: „Caut pe frații mei.” El nu renunță la misiunea lui, la căutarea lui; el „s-a dus după frații săi”, până i-a găsit în Dotan.

Este imposibil să meditezi la aceste versete, fără să nu îți se aducă aminte la fiecare pas – și probabil în niciunul din pasajele istoriei lui Iosif așa de des ca aici – de drumul binecuvântat al Domnului nostru, adevăratul Iosif. El, Fiul Omului, „a venit să caute și să mântuiască ce era pierdut”, și cu adevărat, El nu s-a lăsat abătut de la acest țel prin nici o nereușită, prin nici o dezamăgire. Neobosit „a mers după frații Săi”, după oile pierdute al casei lui Israel, la care El a fost trimis în mod deosebit, El le-a vindecat, le-a hrănit și le-a învățat, până când în cele din urmă plin de dezamăgire a trebuit să spună: „Ierusalime, Ierusalime, ... De câte ori am vrut să adun pe copiii tăi cum își adună o găină puii sub aripi, și n-ați vrut!” (Luca 13.8; 19.40,41; Matei 23.37). – Și nu a avut parte din belșug fiecare dintre noi, care aparținem acestor oi, de această dragoste care caută? Da, noi știm, și astăzi El lasă pe cele nouăzeci și nouă de oi în pustie și „merge după cea pierdută, până o va găsi!” (Luca 15.4). Pentru aceasta Îi mulțumim, și aceasta este mângâierea noastră pentru unii care sunt încă încurcați în mărcinii pustiei.

„Și ei l-au văzut de departe. Și, înainte de a se apropia de ei, au uneltit împotriva lui să-l omoare” (versetul 18). Psalmistul spune: „În timp ce eu îi iubesc, ei îmi sunt vrăjmași ... Ei mi-au răsplătit cu rău pentru bine și cu ură pentru dragostea mea” – el spune aceasta cu privire la Domnul (Psalm 109.4,5). Iarăși ne amintim de pilda despre viticultorii răi, unde se spune foarte asemănător ca și în istoria lui Iosif: „Dar viticultorii, când l-au văzut, s-au sfătuit între ei și au zis: „Iată moștenitorul; veniți să-l ucidem, ca moștenirea să fie a noastră!”” (Luca 20.14).

Totdeauna este același lucru; inima omului nu se schimbă, și nici o cultură nu poate să astupe izvorul rău, care este în ea. „Furia este fără milă și mânia este cumplită; dar cine poate sta împotriva geloziei” (Proverbe 27.4). Nu numai dragostea tatălui dă naștere la gelozie în frații lui Iosif, ci și gloria, de care el va trebui să aibă parte potrivit gândurilor lui Dumnezeu. „Acesta este moștenitorul!” – „Iată, vine făuritorul de vise!”, strigă toți într-un glas. Și continuă: „Veniți acum dar să-l omorâm ... Și vom vedea ce vor ajunge visele lui” (versetul 20).

Ruben „nu a fost de acord cu hotărârea și cu fapta lor” (compară cu Luca 23.51) și a zis: „Să nu-i luăm viața!” – „Nu vărsați sânge ... nu puneți mâna pe el” – el voia să-l ducă iarăși la tatăl său (versetele 21-22). De fapt, o intervenție publică împotriva răului, o mărturisire deplină că este de partea lui Iosif nu era; și el nu poate să mai oprească fatalitatea. Căci „arcașii” pusese deja săgeata pe coarda arcului, ca să prindă pe „Fiul pomului roditor”, ca „să-l provoace și să-l străpungă”. Va „rămâne arcul său tare” și „mâinile lui mlădioase”? (Geneza 49.23,24).

Lepădarea

Geneza 37.23,24

„Și a fost așa: când a venit Iosif la frații săi, ei l-au dezbrăcat pe Iosif de cămașa lui, de cămașa cea peștriță care era pe el” (versetul 23). Aceasta a fost primul lucru, pe care ei i l-au făcut, lui, cel care era trimis de tatăl, „să vadă dacă ei sunt bine”, - aparent o acțiune lipsită de sens, fără nici o justificare. Au vrut ei prin aceasta să-i mărească suferința, că l-au dezbrăcat? Sau aveau deja în vedere ceea ce au făcut după aceea, ca să acopere fapta lor îngrozitoare? (compară cu versetul 31 și următoarele). O, nu! Această haină care decora (și într-o oarecare măsură arăta spre destinația înaltă) pe purtătorul ei era un spin în ochii lor; căci chiar și obiecte neînsuflite dau naștere la ură și gelozie în inima omului, ca aici în inima fraților lui Iosif. Totodată era o rușine să fi tratat în felul acesta, așa cum vedem mereu în Scriptură (compară cu 1 Cronici 19.4; Proverbe 20.16; 27.13; Ezechiel 23.26).

Nu se îndreaptă privirile noastre aici iarăși spre Acela care de mai multe ori și în modul cel mai dezonorabil l-au produs această rușine? „Și l-au dezbrăcat” – desigur numai să-l batjocorească au aruncat asupra Lui când o haină, când alta: fie mantaua stacojie a soldatului, sau „haina strălucitoare”, cu care Irod voia să exprime în modul cel mai disprețuitor furia și dezamăgirea sa (Matei 27.28; Luca 23.11). A venit însă și ceasul în care s-a împlinit cuvântul: „Își împart hainele Mele între ei și pentru cămașa Mea aruncă sorți” (Psalm 22.18) – când l-au luat totul, și ultimul lucru pe care El îl avea aici jos, și când l-au dat crucea, ca să-l ia tronul.

„Și l-au luat și l-au aruncat în groapă; și groapa era goală, nu era apă în ea” (versetul 24). Totul era în desfășurare; și chiar dacă nu l-au omorât, împlinind solicitarea lui Ruben, ci l-au aruncat viu în groapă, totuși fapta lor era destul de crudă. Căci aceste gropi erau adânci, la bază largi și la intrare înguste (în privința aceasta compară cu modul de exprimare în Psalm 69.15b!) și dacă o groapă plină cu apă ar fi adus moartea fratelui lor prin înecare, totuși într-o groapă fără apă îl amenința groaza însetării încete, plină de chinuri; și cine a spus lui Iosif, că Ruben voia să-l salveze?

Cu adevărat era o surpriză îngrozitoare, o stare deznădăjduită pentru Iosif, când ca zdrobit a căzut pe fundul gropii cu mădulele zgâriate sau s-a trezit acolo după o amortire adâncă! Tot așa de deznădăjduită și lipsită de perspectivă era mai târziu situația lui Ieremia, profetul suferinței, în groapa din curtea temniței; fără intervenția lui Ebed-Melec, etiopianul, ar fi murit (Ieremia 38.6 și versetele următoare). La fel de deznădăjduită și lipsită de perspectivă va fi și situația rămășiței iudaice, și atunci adevăratul Iosif, Împăratul lui Israel, va fi Cel care va „da drumul prizonierilor din groapa în care nu este apă” (Zaharia 9.9-11). Mai înainte același popor a dat Acestui Împărat al lor același loc, pe care fiii lui Iacov l-au dat lui Iosif; așa cum este scris: „fără temei au pregătit în ascuns o cursă pentru mine, fără motiv au săpat o groapă pentru sufletul meu” (Psalm 35.7). Însă această groapă nu era goală; Îl auzim spunând plângând: „Salvează-mă, Dumnezeule, pentru că Mi-au pătruns apele până la suflet! Mă afund în noroi adânc și nu este loc de pus piciorul; am intrat în adâncimile apelor și șuvoiul M-a acoperit! ... Scoate-Mă din noroi, și să nu mă M-ai afund! Să fiu scăpat de cei care Mă urăsc și din adâncimile apelor! Să nu Mă acopere șuvoaiele de ape și să nu Mă înghită adâncul și

groapa să nu-și închidă gura peste Mine!” (Psalm 69.1,2, 14,15). Însă oricât de barbară și repudiabilă era fapta fraților lui Iosif, pe de altă parte nu trebuie să uităm, că Dumnezeu a permis-o. El S-a folosit de răutatea inimii lor, ca să împlinească gândurile Sale referitoare la Iosif și frații lui, la Israel și toată sămânța lui. La Hristos, adevăratul Iosif, a fost tot așa; desigur cu diferența mare că lui Dumnezeu „I-a plăcut să-L zdrobească; L-a supus suferinței” (Isaia 53.10). Aici s-au adăugat suferințele din partea lui Dumnezeu, suferințele ispășitoare; ce adâncimi tainice, veșnic de nepătruns! Să-L auzim pe El Însuși: „M-ai pus în groapa cea mai adâncă, în locuri întunecoase, în adâncuri. – Mâna Ta apasă greu asupra Mea și M-ai copleșit cu toate valurile Tale. ... sunt închis și nu pot ieși” (Psalm 88.6-8).

Însă de acolo, „din groapa cea adâncă”, El a chemat Numele Dumnezeului Său (Plângerile lui Ieremia 3.55). Acolo El „a așteptat cu răbdare pe Domnul” și a fost ascultat: „M-a scos din groapa pieririi, din noroiul mocirlei, și Mi-a pus picioarele pe stâncă, Mi-a întărit pașii. Și Mi-a pus în gură o cântare nouă, lauda Dumnezeului nostru. Mulți vor vedea aceasta și se vor teme și se vor încrede în Domnul” (Psalm 40.1-3).

Și Iosif a ieșit din groapa din care l-au aruncat frații lui; Dumnezeu a vegheat asupra lui, ca să împlinească gândurile Sale referitoare la el și la casa lui Israel.

Durerea tatălui

Geneza 37.25.31-35

Tabloul întunecat, pe care îl oferă lepădarea lui Iosif ochilor noștri, devine tot mai întunecat, cu cât urmărim mai departe comportarea lor.

„Și s-au așezat jos să mănânce” (versetul 25). Aceasta este – imediat după fapta lor barbară – o lipsă de simțăminte, care cu siguranță ne umple cu aversiune profundă; însă ea devine o oglindă pentru noi, de îndată ce pășim în lumina acestei remarci scurte a Duhului lui Dumnezeu, aparent făcută în treacăt. Căci să nu uităm cât de capabilă este și inima noastră să fie lipsită de simțăminte față de un păcat tocmai înfăptuit! Agur zice – cât de autentic este Cuvântul lui Dumnezeu! -: „Așa este calea unei femei curve. Ea mănâncă și își șterge gura și zice: „N-am făcut ceva rău”” (Proverbe 30.20). Aceasta suntem noi – acesta este omul așa cum este el! Cartea Estera ne oferă un alt exemplu. Abia ieșiseră pe poartă mesagerii rapizi, care trebuiau să aducă moartea a mii de iudei „de la tânăr până la bătrân, copii și femei”, că se spune: „Și împăratul și Haman stăteau să bea, dar cetatea Susa era tulburată” (Estera 3.13 și versetele următoare). Omul este lipsit de simțăminte față de *vina* proprie și față de *nevoia* din jurul lui; și destul de des și noi, credincioșii, trebuie să ne acuzăm singuri de o astfel de lipsă.

O dimensiune deosebită, așa mi se pare mie, are cazul acesta, având în vedere locul pe care lumea l-a dat Fiului lui Dumnezeu, adevăratul „trimis al Tatălui”. Așa cum Iosif a avut parte de groapă, așa a avut El parte de cruce și mormânt – dar nicidecum aceasta nu dă naștere în noi la simțămintele pe care aceasta ar trebui să le producă. Căci atunci, ar fi pentru noi un efort așa de mare „să ne ținem neîntinați de lume”? Cât de mult noi în loc de aceasta ne

asemănăm cu aceia care „stau culcați pe paturi de fildeș și se întind pe așternuturile lor ... care cântă după sunetul lirei și inventează instrumente muzicale, ca David, beau vin din cupe adânci și se ung cu mirurile cele mai bune, dar nu se întristează de prăpădul lui Iosif” (compară cu Amos 6.4-6). Nu ar trebui să ne gândim mai mult la faptul că pământul acesta a fost adăpat cu sângele Său sfânt?

Deci frații lui Iosif „s-au așezat să mănânce”, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Cu inima împietrită și-au închis ochii față de „strâmtorarea sufletului” fratelui lor și urechea lor față de „implorarea” sa (Geneza 42.21). Și aceeași lipsă de simțăminte au dovedit când curând după aceea au trimis tatălui lor „haina lungă” muiată în sângele unui țap cu mesajul fățarnic: „Aceasta am găsit: vezi acum dacă este cămașa fiului tău sau nu” (versetele 31, 32). Da, în timp ce ei pentru început au evitat fața tatălui lor și au trimis numai un mesager, în cele din urmă „toți fiii săi și toate fiicele sale s-au ridicat ca să-l mângâie” (versetul 35). Nici frica de moarte a fratelui lor și nici durerea înspăimântătoare a tatălui (versetul 34) nu au putut muia inima lor.

Durerea bătrânului tată stă în contrast impresionant cu lipsa de simțăminte a fraților lui Iosif. Iacov nu-și dă seama nici de minciuna lor și nici de viclenia lor; el crede cuvintele lor, pentru el „Iosif nu mai este”, el îl consideră mort (versetul 33; Geneza 42.36-38; 44.28). Îmbrăcat cu toate semnele întristării „l-a jelit pe Fiul său multe zile” (versetele 34.35). Acestea erau, dacă înțelegem bine datele din acest capitol, mai mult de douăzeci de ani. Un timp lung, în care el a trebuit să ducă lipsa fiului dragostei sale!

La o astfel de pierdere pentru Iacov nu era nici o mângâiere: „el nu voia să fie mângâiat” (versetul 35). În mod asemănător citim despre David, atunci când sub mâna care disciplina a lui Dumnezeu zăcea la pământ: „Și bătrânii casei lui s-au ridicat spre el, ca să-l facă să se ridice de la pământ; dar el n-a vrut” (2 Samuel 12.17). Și Asaf spune despre „ziua necazului său” amintindu-și de durerea lui mare: „sufletul meu refuza să fie mângâiat” (Psalm 77.2; compară cu Ieremia 31.15). Că la Iacov nu a fost altfel, înțelegem bine; căci fără Iosif bătrânețea lui, viața lui își pierduse adevăratul ei conținut. Începând de acum pământul acesta nu mai avea nimic să-i ofere decât numai lacrimi și amărăciune: „Jelind voi coborî la fiul meu în Locuința morților!”

Să așteptăm noi altceva de la o lume care a lepădat pe adevăratul Iosif, decât moarte și întristare și lacrimi?

Spre Egipt

Geneza 37.25 – 30,36

În timp ce Iacov era cuprins de o durere de nedescris și fiii lui căutau să-l mângâie prin cuvinte fățarnice, Iosif, cel crezut mort, se afla în arșița soarelui, legat pe spatele unei cămile, în drum spre Egipt.

Cum a avut loc aceasta? – Dumnezeu a vegheat asupra lui Iosif, ca să-l îndepărteze din mijlocul fraților lui vrăjmași.

„Și s-au așezat să mănânce; și și-au ridicat ochii și s-au uitat și, iată, o caravană de ismaeliți venea din Galaad; și cămilele lor erau încărcate cu mirodenii și cu balsam și cu smirnă, mergând ca să le ducă în Egipt” (versetul 25). Ce minunat, că acești ismaeliți, ceea ce nu avea loc în fiecare zi, au venit pe neașteptate pe acest drum din Galaad! Nici o îndoială: Dumnezeu a „comandat” această caravană – ca odinioară la Iona, planta aducătoare de umbră, viermele și vântul arzător de răsărit – ca să coboare în Egipt cu adevărat „ce este mai bun al țării”, adevăratul „balsam din Galaad” pentru toată lumea (compară cu Geneza 43.11; Ieremia 8.22; 46.11).

Nu a fost tot așa mâna lui Dumnezeu, care a condus la Dotan pe fiii lui Iacov, după ce câmpiile Sihemului au fost pășunate? (Magistrala siriano-egipteană trecea prin strâmtoarea din Dotan prin câmpia Izreel. Galaad (în sens extins câmpia de pe malul de răsărit al Iordanului) s-a numit ținutul muntos în partea de sud de Iaboc.). Nu era mâna Sa care tocmai acum l-a ținut departe pe Ruben, fără nici un motiv vizibil, de frații lui, în timp ce Iuda plănuia un nou atentat – al treilea – care a făcut să eșueze planul alcătuit în ascuns al lui Ruben? Acea mână, care deseori ne conduce pe drumuri de neînțeles, și a cărei faptă minunată noi o vom lăuda într-o zi (citește Psalm 118.13-17) – ca și Iosif. Da, de am avea mai multă încredere în această „mână bună a Dumnezeului nostru, care este peste noi”, și care era și peste Iosif (Ezra 8.18)!

„Și Iuda a zis fraților săi: „Ce folos vom avea dacă vom ucide pe fratele nostru și-i vom ascunde sângele? Veniți și să-l vindem ismaeliților; și mâna noastră să nu fie asupra lui; pentru că este fratele nostru, carnea noastră”. Și frații lui au ascultat (versetele 26.27). Aceasta ne arată în primul rând, că fiii lui Iacov – cu tot sfatul dat de Ruben de a nu face– nicidecum nu voiau încă să renunțe la planul lor de a omorî cu mâna proprie pe fratele lor. Pe când caravana a apărut la orizont, în Iuda se naște un plan nou, care acum era potrivit să primească aprobarea tuturor și totodată intențiile bune ale lui Ruben, pe care el probabil le-a ghicit, să le zădărnicească.

„Ce folos vom avea ...” – Vai, ce este omul! Aceasta este vorbirea, pe care el totdeauna o iubește, întrebarea în jurul căreia se rotesc toate gândurile unei inimi egoiste. Vândut în sclavie era ca și mort; în orice caz era găsită o cale care părea mai degrabă practicabilă ca să înlăture pentru totdeauna pe cel care era subiectul urii și invidiei lor. – „Și mâna noastră să nu fie asupra lui.” Erau ei din cauza aceasta mai puțin vinovați? Era Saul mai puțin vinovat, când el în inima lui hrănea același plan împotriva lui David? (1 Samuel 18.17). Sau David, când nu el însuși a dat lovitura de moarte lui Urie, ci l-a lăsat în seama vrăjmașilor? „Ai lovit cu sabia pe Urie hetitul”, a trebuit Natan să-i spună (2 Samuel 11.15; 12.9). – Dar conștiința omului, când este pusă în lumina lui Dumnezeu, este satisfăcută și cu plăcere se liniștește cu plăcere cu tot felul de vorbiri evlavioase și care sună bine. „Mâna noastră să nu fie asupra lui; pentru că este fratele nostru, carnea noastră.” Asemănător a spus Laban lui Iacov; dar aceasta nu l-a împiedicat să-l trateze mai aspru și „de zece ori mi-ai schimbat plata” (Geneza 29.14,25 și versetele următoare; 31.38 și versetele următoare).

„Și treceau bărbații madianiți, niște negustori.” (compară versetele 25,27, 28,36; Cap. 39.1) – „Ismaeliți” (nomazi) și „madianiți” (negustori cu domiciliu stabil) constituiau deci aici, așa cum am spune noi, un fel de societate comercială, unii crescători de cămile, alții comercianți. Probabil acestea erau popoare înrudite, dar deja atunci așa de amestecate unele cu altele, ca în timpurile lui Ghedeon, biruitorul Madianului, unde ei păreau să se fi contopit complet (compară cu Judecători 8.24). „Și au tras și au scos pe Iosif din groapă și l-au vândut ismaeliților cu douăzeci de arginți. Și ei l-au dus pe Iosif în Egipt.” (versetul 28). Și pe Ieremia „l-au tras și l-au scos” cu efort din groapa din curtea temniței (Ieremia 38.13); dar aici, la Iosif, nu era mâna prietenilor, care voiau să-l elibereze din situația îngrozitoare. Ce faptă! „Cine fură un om și-l vinde ...”, așa a decis mai târziu Legea, „să fie omorât negreșit” (Exod 21.16). Și foarte sever era interzis, chiar și în cazuri de datorie, să faci sclavi pe concetățeni. „Ei să nu se vândă cum se vând robii” (Levitic 25.42). Aici nu era vorba de un om oarecare, și nici de un concetățean, ci de fratele propriu, de trup.

„Și l-au vândut ismaeliților cu douăzeci de arginți.” Vai, ce gânduri se trezesc la citirea acestei propoziții scurte! Acești „douăzeci de arginți” puteau să fie potriviți cu Iosif, după vârstă (compară cu Levitic 27.5); însă ce dezonorare era exprimată în cei „treizeci de arginți”, „prețul minunat”, cu care a fost prețuit adevăratul Iosif de frații Lui! (Zaharia 11.12,13; Matei 27.3 și versetele următoare). El corespundea sumei care trebuia plătită pentru un sclav omorât de un bou (Exod 21.32).

Ruben vine prea târziu (versetele 29,30). Noi nu punem la îndoială sinceritatea durerii lui; dar nu fiecare găsește totodată puterea ca simțămintelor lui să-i urmeze și faptele. Lipsa de hotărâre l-a adus în această situație și la constrâns ca în continuare să se unească cu răul, în loc să-l dea pe față (versetul 31 și următoarele). Cu el – o altă învățătură serioasă pentru noi – se împlinește cuvântul: „Frica de om întinde o cursă” (Proverbe 29.25). Chiar și prima lui împotrivire era neconvingătoare și slabă, nu era nimic altceva decât o concesie pentru rău: nu vărsați sânge, mai bine lăsați-l să se prăpădească acolo în groapă, așa a sfătuit el – chiar dacă pentru sine însuși intenționa să-l salveze. Și în afară de aceasta, cum a putut el să-l piardă din vedere (și totodată și pe ceilalți, ale căror intenții el le cunoștea), chiar și numai pentru un moment? – „Și madianiții l-au vândut în Egipt lui Potifar, slujitorul lui Faraon, căpetenia gărzilor” (versetul 36). Lepădat de frații lui, vândut în mâinile străinilor, de acum înainte Iosif a fost despărțit de țara străbunilor lui – cu o singură excepție (capitolul 50.7 și versetele următoare), el niciodată nu s-a mai întors acolo. El ne amintește de acel „om de neam ales, plecat într-o țară îndepărtată, ca să primească o împărăție” (Luca 19.12), de Cel care acum este lepădat de lume, de Hristos primit în cer.

„Iată, vi se lasă casa pustie. Pentru că vă spun: Nicidecum nu Mă veți mai vedea de acum, până când veți zice: «Binecuvântat fie Cel care vine în Numele Domnului!»” (Matei 23.38,39). Aceasta se va împlini cu privire la Domnul nostru și poporul Său pământesc, așa cum s-a împlinit în tabloul cu Iosif și frații lui.

Iosif în casa lui Potifar

Geneza 39.1-3

Am urmărit istoria lui Iosif până în momentul când drumul său l-a condus din țara străbunilor lui în străinătate, - deci până acolo, unde el în exterior a ajuns „cel pus deoparte dintre frații lui”. Drumul fraților lui și drumul lui se despart, și aceasta și în sens moral – cu mult mai mult decât a fost până acum. Înainte ca Duhul lui Dumnezeu să Se ocupe cu alte detalii ale sorții lui Iosif, el întrerupe relatarea și ne arată în capitolul 38 conduita lui Iuda, conducătorul fraților lui, - „în zilele acelea”, când Iosif „a fost coborât în Egipt”. *Ambele* drumuri duc „în jos” (compară capitolul 38.1 cu 39.1); însă în timp ce Iuda tot mai mult se încurcă în rău, îl vedem pe Iosif în împrejurările umilitoare, prin care trece, cum se confirmă prin încercări mereu noi.

„Și Iosif a fost coborât în Egipt. Și Potifar, slujitorul lui Faraon, căpetenia gărzilor, bărbat egiptean, l-a cumpărat de la ismaeliții care-l coborâseră acolo” (versetul 1). Nu toți cei care „au fost vânduți în Egipt ca robi și roabe”, au găsit un stăpân, așa cum vedem dintr-o amenințare severă a lui Moise adresată poporului (citește Deuteronom 28.68). Dar Dumnezeu a pregătit și pe Potifar pentru Iosif, așa cum mai înainte a pregătit pe ismaeliți.

Acest Potifar era fără îndoială un om cu mare influență – ca funcționar al curții – care poseda încrederea stăpânului său și – ca și căpetenie a gărzilor – avea înputerniciri de mare însemnătate. (Stăpânitorii egipteni din timpul acela aparțineau neamului străin al lui Hyksos; aceasta arată personalitatea demnă de încredere a stăpânului lui Iosif, dacă el ca „bărbat egiptean” a avut voie să ocupe o astfel de poziție înaltă la curte.) Era o casă bogată și aleasă, în care Iosif a ajuns, casa unui egiptean, a unui păgân și slujitor al idolilor; numele Potifar înseamnă: aparținând zeului soarelui (phra). Vai, de câtă ocrotire avea Iosif nevoie într-o astfel de împrejurare, acum trebuia să se arate ce avea acest tânăr în inimă; trebuia să devină vizibil dacă el acum știa „să păzească” „lucrurile bune încredințate”, și dacă el adevărul, pe care el „l-a cumpărat”, acum nu-l va „vinde” (1 Timotei 6.20; 2 Timotei 1.14; Proverbe 23.23).

Și a devenit vizibil: noi citim: „Și *Domnul* era cu Iosif; și el era un om care prospera; și era în casa stăpânului său, egipteanul” (versetul 2). De trei ori citim despre Iosif cuvântul frumos, care este la începutul acestui verset (versetele 2,21; Faptele Apostolilor 7.10), și de fiecare dată cu o altă perioadă a istoriei lui. Și despre tânărul Samuel se spune la fel, și – iarăși de trei ori – despre tânărul David (1 Samuel 3.19; 16.18; 18.12,14). Și despre Hristos, adevăratul Iosif și adevăratul David, citim despre El că „umbla din loc în loc făcând bine și vindecând pe toți cei asupriți de diavolul, pentru că Dumnezeu era cu El” (Faptele Apostolilor 10.38). Și dacă Iosif este un model pentru noi în aceasta, cu cât mai mult El, Domnul nostru, la care aceasta putea fi posibil în chip desăvârșit și permanent! El putea spune: „Cel care M-a trimis este cu Mine; El nu M-a lăsat singur, pentru că Eu fac întotdeauna cele plăcute Lui” (Ioan 8.29). Dumnezeu poate fi numai cu aceia care și ei sunt cu El.

Ce trebuie să fi fost pentru Iosif, să fie sclav – să fie un „rob sub jug” (1 Timotei 6.1) – „în casa stăpânului său, a egipteanului”! Dar el nu a murmurat, el nu s-a revoltat; el nu s-a îndoit de desăvârșirea căilor de guvernare a lui Dumnezeu. El „s-a smerit sub mâna puternică a lui

Dumnezeu, pentru ca El să-l înalțe la timpul potrivit” (1 Petru 5.6). Astfel el a devenit „un om, căruia toate îi reușesc”. Dragă cititor, nu este aceasta o mărturie de dorit? Dar ea este legată de condiții, pe care noi nu trebuie să le trecem cu vederea. Nu va fi nimeni între noi, căruia să nu-i fie cunoscută descrierea unui astfel de bărbat la începutul cărții Psalmilor (Psalm 1.1-3).

Acest Psalm este o caracteristică a drumului binecuvântat al Domnului nostru. Despre El citim: „n-a putut fi ascuns” (Marcu 7.24). Și la Iosif – cu toate că noi nu vrem să-l punem pe aceeași treaptă cu Modelul său sublim – era așa; mărturia lui credincioasă nu a putut rămâne ascunsă. Citim: „Și stăpânul său a văzut că Domnul era cu el și că Domnul făcea să prospere în mâna lui tot ce făcea el” (versetul 3). Și Saul „a văzut și a recunoscut că Domnul era cu David” (1 Samuel 18.28). Odinioară filistenii au zis lui Isaac: „Am văzut lămurit că Domnul este cu tine ... Tu ești un binecuvântat al Domnului.” Și Laban a trebuit să mărturisească despre Iacov: „Am presimțit că Domnul m-a binecuvântat datorită ție” (Geneza 26.28,29; 30.27,30). Asemănător va primi cândva rămășița lui Israel mărturia din partea „tuturor limbilor națiunilor”: „Am auzit că Dumnezeu este cu voi” (Zaharia 8.23).

Și noi, credincioșii, trebuie „să lăsăm lumina noastră să lumineze înaintea oamenilor, pentru ca ei să vadă lucrările noastre bune și să-L glorifice pe Tatăl nostru care este în ceruri” (Matei 5.16). Noi nu avem nici un motiv de scuză, dacă nu este așa, „căci Dumnezeu este Cel care lucrează în voi atât voința cât și înfăptuirea, spre buna Sa plăcere.” Și dacă astăzi mulți creștini tineri sunt conduși pe căi adânci, căi ale dezamăgirii și ale încercărilor, totuși ei trebuie să facă totul „fără murmure și fără îndoieli” – „ca să fiți fără cusur și curați, copii ai lui Dumnezeu fără vină în mijlocul unei generații strâmbe și pervertite”. Așezat într-un astfel de mediu, chemarea noastră de onoare este și rămâne „să strălucim ca niște luminători” într-o lume întunecată, „ținând sus Cuvântul vieții” (Filipeni 2.12 și versetele următoare).

Ah, de ar fi mai mult așa la noi! – Noi avem totdeauna mult mai ușor decât Iosif.

Potifar

Geneza 39.4-6

Am auzit că Iosif prin credincioșia lui a atras privirea lui Potifar spre sine, și vedem în continuare cum el iese tot mai mult pas cu pas din obscuritatea slujbei lui.

„Și Iosif a căpătat favoare în ochii lui (ai lui Potifar) și i-a slujit; și el l-a pus peste casa sa, și tot ce avea a dat în mâna lui” (versetul 4). Aceasta nu era ceva neînsemnat, ca dintr-un sclav străin, neînsemnat, să devii slujitorul de încredere cel dintâi al stăpânului său. Iosif a dorit să ocupe cu credincioșie locul de jos, și a găsit un loc mai înalt. Și – cât de remarcabil! – aceasta nu era numai aici, în casa bogată a egipteanului ales, ci și după aceea între zidurile temniței, cu toate dezamăgirile profund dureroase de care a avut parte. Citim că Iosif a găsit har și în ochii căpeteniei închisorii; și acesta „a dat în mâna lui Iosif pe toți închișii care erau în închisoare; și, orice se făcea acolo, el făcea” (versetele 21.22). – Este ceva măreț, și mie mi se

pare că astăzi nu putem accentua destul de mult, să dovedești o credincioșie excesivă și perseverență cu lepădare de sine la locul dat de Dumnezeu.

Potifar nu a uitat această însușire a lui Iosif nici atunci când el, cu mânie aprinsă, a dat ascultare minciunii soției lui; căci el, mai marele gărzilor, a dat mai târziu lui Iosif pe cei doi funcționari ai curții, care stăteau închiși în închisoare (Geneza 40.4). Și a venit ziua în care reputația lui Iosif din închisoare a pătruns chiar până la împărat, și în care se spune: „Tu vei fi peste casa mea și după cuvântul tău va fi cârmuit tot poporul meu. ... Vezi, te-am pus peste toată țara Egiptului” (Geneza 41.40,41). „Cine îngrijește de smochin va mânca din rodul lui, iar cine îl păzește pe stăpânul său va fi onorat” (Proverbe 27.18). Este o linie continuă dreaptă de la credincioșia lui Iosif în casa lui Potifar și până la, am putea spune, înălțarea minunată, fără asemănare. –

Desigur aici, în paragraful nostru, Iosif este încă „robul evreu” (compară cu Geneza 39.17); alungat de frații lui și vândut, el este, vorbind în general, nimic altceva decât subiectul disprețului și batjocurii. Numai Potifar, și după aceea și mai marele sărbătorii, recunosc valoarea lui și îl pune peste averea și casa sa, așa cum am văzut. – Și Hristos, adevăratul Iosif, este astăzi încă lepădat de poporul Său și de lume. Numele Lui are pe pământ un sunet necunoscut. Ferice de aceia care cu toate acestea recunosc valoarea adevărată a Persoanei Sale minunate! – Iubite cititor, ai luat *tu* seama la El, în timp ce El cu o credincioșie neobosită era ostenit să-ți slujească? Fă ceea ce a făcut Potifar: Pune-L peste viața ta și peste casa ta, și tot ce ai pune în mâna Lui – cu siguranță nu vei regreta. Vei avea parte de ceea ce a avut parte acel egiptean onorabil: „Și a fost așa: de când l-a pus peste casa lui și peste tot ce avea, Domnul a binecuvântat casa egipteanului datorită lui Iosif; și binecuvântarea Domnului era peste tot ce avea el, acasă și la câmp” (Geneza 39.5).

Această experiență prețioasă, pe care a făcut-o Potifar, l-a făcut să meargă mereu un pas mai departe. „Și a lăsat în mâna lui Iosif tot ce avea și, cu el, nu se îngrijea de nimic din ale lui, în afară de pâinea pe care o mânca” (Geneza 39.6). Iosif confirmă aceasta după aceea, spunând soției lui: „Iată, cu mine, stăpânul meu nu se îngrijește de nimic: ce este în casă și tot ce are a dat în mâna mea. Nu este nimeni mai mare decât mine în casa aceasta; și nu mi-a oprit nimic” (Geneza 39.8,9). Și mai marele închisorii, așa cum am văzut deja, a dat apoi în închisoare lui Iosif un loc așa de privilegiat și „nu mai supraveghea nimic din ce era sub mâna lui” (Geneza 39.23). Da, de ne-am preda și noi cu o asemenea încredere deplină în mâinile adevăratului Iosif, „să nu-I oprim nimic” – „nici cel mai neînsemnat lucru”!

Ce timp fericit și binecuvântat era acesta pentru Potifar! E drept, numai un lucru nu-l putea lăsa pe seama lui Iosif: mâncarea. „Nu se îngrijea de nimic din ale lui, în afară de pâinea pe care o mânca.” El se așeza la masa pe care Iosif o pregătea cu mâncărurile cele mai bune, cele mai alese; însă să întindă mâna, să ia și să mănânce – aceasta trebuia s-o facă el însuși. Și desigur niciodată nu a fost un timp în care el să fi făcut aceasta cu o așa bucurie și o așa mulțumire în inimă.

„Și Iosif era frumos la statură și frumos la înfățișare” (versetul 6). Ni se povestește că frumusețea lui Iosif este și astăzi proverbială la popoarele din Orient și că poezii persani

concură între ei în descrierea desăvârșirilor sale. Dar de ce Duhul lui Dumnezeu așează această remarcă direct aici? Deci când Potifar, șezând la masa lui, a privit la acela care a îngrijit în chip așa de desăvârșit și credincios, atunci privirea lui a fost captivată de frumusețea lui Iosif.

Și nu este și la noi tot așa? Nu spunem și noi împreună cu psalmistul, privind la Persoana Domnului nostru: „Tu ești mai frumos decât fiii oamenilor” (Psalm 45.2). Iubite cititor! Nu poate fi altfel, dacă Hristos, adevăratul Iosif, are locul dintâi în casa noastră, în viața noastră, în inima noastră – El, la care „totul este plăcut”, și „cel dintâi între zece mii” (Cântarea Cântărilor 5.10).